

BULGARIAN NATIONAL BANK

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА
ПРОГНОЗА
Юни 2024

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА

Юни 2024 г.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

Тримесечното издание на БНБ „Макроикономическа прогноза“ представя годишни прогнози за основни макроикономически показатели за България през текущата и следващите две години. Макроикономическата прогноза се изготвя от дирекция „Икономически изследвания и прогнози“ на БНБ и не е задължително да отразява вижданията на членовете на Управителния съвет на БНБ относно перспективите пред развитието на българската икономика. Информация за процедурата по изготвянето на прогнозата и технически пояснения по използвания макроикономически прогностичен модел могат да бъдат намерени в *Икономически преглед*, 2015, бр. 4, с. 71–74.

Публикацията „Макроикономическа прогноза“ (юни 2024 г.) е представена на Управителния съвет на БНБ на заседанието му на 16 юли 2024 г. В публикацията са използвани статистически данни и информация, налични към 26 юни 2024 г. Публикуваните оценки и прогнози не следва да се считат за съвет или препоръка и всяко лице, ползващо представената информация, поема пълна отговорност за вземаните от него решения.

Българската народна банка, членовете на Управителния съвет на БНБ и служителите на БНБ, участвали в подготовката на тази публикация, не носят каквато и да е отговорност за използването на прогнозите, оценките и цялата останала информация в публикацията от страна на което и да е друго лице.

Материалът е достъпен за ползване на интернет страницата на БНБ в рубрика „Изследвания и публикации“, раздел „Периодични публикации“. Разрешава се възпроизвеждането на части от публикацията при изрично позоваване на източника.

Бележки, коментари и предложения можете да изпращате на адрес: Българска народна банка, дирекция „Икономически изследвания и прогнози“, пл. „Княз Александър I“ № 1, 1000 София.

© Българска народна банка, 2024 г.

1000 София, пл. „Княз Александър I“ № 1

Интернет страница: www.bnb.bg

Материалите са получени за редакционна обработка на 16 юли 2024 г.

Информацията, публикувана в изданието, може да се ползва без специално разрешение, единствено с изричното позоваване на източника.

ISSN 2738-7658 (онлайн)

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	5
ПРОГНОЗА ЗА ОСНОВНИТЕ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2024–2026 ГОДИНА.....	6
Външна среда	6
Икономическа активност в България.....	7
Платежен баланс	9
Пазар на труда	9
Паричен сектор	10
Инфлация	10
РЕВИЗИИ В ПРОГНОЗАТА.....	13
РИСКОВЕ ПРЕД РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПРОГНОЗАТА	15

ГРАФИКИ

- Ветрилообразна графика за очаквания годишен темп на изменение на реалния БВП..... 16
- Ветрилообразна графика за очакваната инфлация на годишна база в края на периода..... 16

ТАБЛИЦИ

- Ревизии в прогнозата за БВП и за инфлацията (прогноза от юни 2024 г. спрямо март 2024 г.)..... 13
- Прогноза за основните макроикономически показатели за периода 2024–2026 г..... 17

Абревиатури и съкращения

БНБ	Българска народна банка
БВП	брутен вътрешен продукт
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕЦБ	Европейска централна банка
ИПЦ	индекс на потребителските цени
КФП	консолидирана фискална програма
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
ХИПЦ	хармонизиран индекс на потребителските цени

РЕЗЮМЕ

Прогнозата на БНБ за основни макроикономически показатели е изготвена към 26 юни 2024 г. и се основа на допускания за развитието на глобалната икономическа активност, за динамиката на цените на основни стокови групи на международните пазари и за лихвените проценти на паричния пазар в еврозоната към 6 юни 2024 г.

Според техническите допускания растежът на външното търсене на български стоки и услуги през 2024 г. ще бъде по-нисък спрямо заложеното в макроикономическата прогноза от март 2024 г. Допусканията предполагат външното търсене да нарасне с 1.6% през 2024 г., след което растежът му да се ускори до 3.5% през 2025 г. и 2026 г. Очакванията на пазарните участници са за понижение на годишна база на цените в евро на енергийните стоки на международните пазари през целия прогнозен хоризонт. Въпреки това, предвид очакваното повишение на цените на неенергийните суровини през същия период, претеглените по значимост за международната търговия на България цени на суровините в евро се очаква да нараснат с около 2.5% през 2024 г. и с темпове в интервала от 2.4% и 3.9% през 2025 г. и 2026 г. Очакванията на пазарните участници са за продължаващо понижаване на краткосрочните лихвени проценти в еврозоната през целия прогнозен хоризонт.

През 2024 г. очакваме растежът на реалния БВП на България да възлезе на 2.1%, което ще се определя от положителния принос на вътрешното търсене, докато нетният износ и изменението на запасите се очаква да имат отрицателен принос. Вътрешното търсене се предвижда да бъде подкрепено предимно от нарастването на частното потребление в условията на повишаващи се доходи от труд в реално изражение, както и от по-високо правителствено потребление. За ускоряването на растежа на реалния БВП спрямо предходната година основно влияние оказва очакваното свиване на силно отрицателния принос на запасите, наблюдаван през 2023 г. Динамиката на нетния износ отразява прогнозирания по-голям растеж на вноса спрямо този на износа на стоки и услуги. Прогнозираме растежът на реалния БВП да се ускори до 3.2% през 2025 г. и след това да се забави до 2.9% през 2026 г., като тази динамика в голяма степен се определя от заложения профил на публичните инвестиции и свързания с тях внос.

Прогнозата за годишната инфлация е тя да се забави до 2.2% в края на 2024 г., а средногодишната инфлация да възлезе на 2.5%. Основните фактори, които ще допринесат за забавянето на инфлацията, са свързани предимно с базови ефекти от значителните увеличения на цените през 2023 г. в групите на базисните компоненти и хранителните продукти, както и с поевтиняването на енергийните продукти в резултат на понижаването на цената на петрола на международните пазари. Факторите, които ще продължат да оказват натиск за повишаване на цените както в краткосрочен, така и в средносрочен период, остават прогнозираните високи темпове на растеж на разходите за труд на единица продукция и на частното потребление. В резултат на това се очаква базисните компоненти да имат най-висок положителен принос за общата инфлация през периода 2024–2026 г., следвани от хранителните продукти. Очакваме темпът на нарастване на хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) да възлезе на 2.8% в края на 2025 г. (при средногодишна инфлация от 2.7%) и да се забави до 2.6% в края на 2026 г. (при средногодишна инфлация от 2.7%).

Рисковете пред прогнозата за растежа на реалния БВП се оценяват като балансиран за 2024 г., докато за 2025 г. и 2026 г. преобладават рисковете за реализиране на по-нисък растеж спрямо този в базисния сценарий с оглед на продължаващите глобални геополитически конфликти. В допълнение продължават да съществуват значителни вътрешни рискове за по-бавно от заложеното в прогнозата изпълнение на инвестиционни проекти, финансирани както с национални средства, така и със средства от ЕС.

По отношение на прогнозата за инфлацията преобладават рисковете за по-голямо от прогнозираното нарастване на потребителските цени за целия прогнозен хоризонт. Рисковете произтичат от потенциалното реализиране на по-високи от заложените в техническите допускания международни цени на енергийните и неенергийните суровини. Предпоставка за по-висока от прогнозираната инфлация е евентуалното по-бавно и ограничено пренасяне на допусканията понижения на международните цени на енергийните суровини върху крайните потребителски цени в условия на силно потребителско търсене, както и запазващият се растеж на разходите за труд на фирмите. Друг риск за реализиране на по-висока от прогнозираната инфлация произтича от потенциално утвърждаване на по-големи от заложените в прогнозата увеличения на административно определяните цени.

ПРОГНОЗА ЗА ОСНОВНИТЕ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2024–2026 ГОДИНА

Външна среда

Прогнозата на БНБ за основни макроикономически показатели е изготвена към 26 юни 2024 г. и се основава на допускания за развитието на глобалната икономическа активност, за динамиката на цените на основни стокови групи на международните пазари и за лихвените проценти на паричния пазар в еврозоната към 6 юни 2024 г.

Допусканията за динамиката на външното търсене за български стоки и услуги се основават на най-актуалната прогноза на Европейската централна банка (ЕЦБ)¹. Според нея растежът на глобалния БВП през 2024 г. и 2025 г. ще се забави до 3.3% предвид реализирането на ефектите от затягането на монетарните условия и постепенното охлаждане на пазара на труда в развитите икономики. Очаква се растежът на световната търговия да се ускори през втората половина на 2024 г. В резултат на изчерпването на негативните ефекти от корекцията в цикъла на запасите, по-слабото търсене и конфликтите в Близкия изток, които действаха ограничаващо на глобалните търговски потоци през 2023 г. и в началото на 2024 г. Според прогнозата на ЕЦБ растежът на глобалната търговия ще остане на нива под средните си исторически стойности, за което ще допринасят повишеното геополитическо напрежение и прогължаващите процеси на търговска фрагментация. Според допусканията растежът на външното търсене на български стоки и услуги през 2024 г. ще бъде по-нисък спрямо заложеното в макроикономическата прогноза от март 2024 г. Допусканията предполагат външно-

то търсене на български стоки и услуги да нарасне с 1.6% през 2024 г., след което растежът му да се ускори до 3.5% през 2025 г. и 2026 г.

Допусканията за изменението на цените на енергийните суровини (суров петрол, природен газ, електроенергия)² и неенергийните суровини³ (метали⁴, храни⁵ и „други суровини“⁶) отчитат цените от сключени фючърсни договори на международните пазари към 5 юни 2024 г. През последните години при тези цени се наблюдава висока колебливост. Според очакванията на пазарните участници понижението на

² Допускането за динамиката на цената на петролните продукти за целия прогнозен хоризонт се основава на данни от фючърсни договори, които се търгуват на международните пазари. По отношение на природния газ също се използват цени на фючърсни договори за доставка до второто тримесечие на 2025 г. (включително), след което е направено техническо допускане, че цената се запазва без промяна на достигнатото ниво до края на 2026 г. Направено е допускането, че цената на електроенергията се запазва без промяна спрямо достигнатото средно ниво през второто тримесечие на 2024 г., тъй като за прогнозния хоризонт няма налична публична информация за достатъчен обем и брой фючърсни сделки.

³ Използвани са фючърсни договори, сключени за търговията на съответните суровини на международните пазари, като има налични данни до края на второто тримесечие (включително) на 2025 г. За останалата част от прогнозния период няма налична публична информация за достатъчен обем и брой фючърсни сделки за тези суровини на международните пазари и поради тази причина оценката на динамиката на цените е направена чрез отчитане на историческата им взаимовръзка с динамиката на глобалната търговия, заложена във външните допускания на прогнозата.

⁴ Включват стомана, мед, алуминий, олово, цинк, никел и калай, претеглени в съответствие с българските външнотърговски потоци.

⁵ Включват свинско месо, кафе, пшеница, царевича, ориз, соя, захар, какао, мляко и жив добитък, претеглени в съответствие с българските външнотърговски потоци.

⁶ Включват каучук, гървен материал и памук, претеглени в съответствие с българските външнотърговски потоци.

¹ За повече информация виж [Макроикономическа прогноза на експертите на ЕЦБ](#) от юни 2024 г. Прогнозата на ЕЦБ включва информация за развитието на глобалната икономика към 15 май 2024 г. и информация за развитието на икономическата активност в еврозоната към 22 май 2024 г.

годишна база при цените в евро⁷ на енергийните стоки на международните пазари ще продължи през целия прогнозен период. Въпреки това, предвид очакваното повишение на цените на неенергийните суровини през същия период, за претеглените по значимост за международната търговия на България цени на суровините в евро е направено допускане да нараснат с 2.5% през 2024 г. и с темпове в интервала от 2.4% и 3.9% през 2025 г. и 2026 г.

След наблюдаваното през второто тримесечие повишение на цената в евро на суровия петрол допусканията са за 2024 г. тя да се стабилизира на ниво, близо до това от предходната година, след което да се понижава на годишна база през останалата част от прогнозния хоризонт. Тази ценова динамика вероятно се дължи на очакваното по-слабо търсене на суровината, както и на решението на участниците в ОПЕК+ за постепенно преустановяване на съкращаването на добива на суров петрол след третото тримесечие на 2024 г.⁸ Пазарните участници очакват спад на средногодишните цени на природния газ на европейския пазар през 2024 г., като се допуска, че след по-значителния спад на цените в началото на годината те ще се повишават на верижна база през третото и четвъртото тримесечие на 2024 г. В резултат на различни фактори, включително и на сезонни такива, както и поради несигурността, произтичаща от войната в Украйна. За цената на природния газ на европейския пазар от средата на 2025 г. до края на прогнозния хоризонт е направено техническо допускане, че тя ще остане без промяна на нивото си от второто тримесечие на 2025 г., докато за цената на електроенергията допускането е, че ще се задържи без промяна за целия прогнозен

хоризонт на нивото си от второто тримесечие на 2024 г.

Допусканията за международните цени в евро на неенергийните продукти са за по-голямо повишение на годишна база, най-вече през 2024 г. и в по-малка степен през 2025 г., спрямо допусканията, заложи в прогнозата на БНБ от март 2024 г. Увеличението на цените в евро на неенергийните продукти през тези две години се очаква да бъде най-силно изразено при храните и металите, като повишението на цените в тези групи ще бъде концентрирано предимно в продукти, като кафе, какао, месо, медна руда и алуминий. В резултат на това цените в евро на неенергийните продукти на международните пазари се очаква да нараснат с около 4% през 2024 г. и 2025 г., след което растежът им ще се забави слабо до около 3.3% през 2026 г.

Допусканията, заложи в прогнозата, отчитат очакванията на пазарните участници към 6 юни 2024 г. за продължаващо постепенно понижаване на краткосрочните лихвени проценти в еврозоната през целия прогнозен хоризонт.

Икономическа активност в България

Наличните конюнктурни показатели⁹ за периода април – май 2024 г. дават индикации за известно ускоряване на верижния растеж на икономическата активност в България през второто тримесечие на годината. При отчитане на тези данни и описаните технически допускания прогнозираме през 2024 г. растежът на реалния БВП в България да възлезе на 2.1% (спрямо 1.8% през 2023 г.). За по-високия растеж на реалния БВП през 2024 г. ще допринасят главно свиването на отрицателния принос

⁷ Прогнозата за цените на суровините в евро се основава на техническо допускане за валутния курс на еврото към щатския долар, като за целия прогнозен хоризонт той се фиксира на средната му стойност за последните десет дни към датата на изготвяне на допусканията за външната среда, която е 6 юни 2024 г. В резултат от това техническо допускане, през 2024 г. валутният курс на еврото спрямо щатския долар остава без съществена промяна спрямо 2023 г.

⁸ За повече информация виж [прессъобщението на ОПЕК](#) от 2 юни 2024 г.

⁹ Имат се предвид следните показатели: индекси на производство в индустрията, строителството и услугите; индекс на оборота в търговията на дребно; коефициент на безработица; показатели за бизнес климата и доверието на потребителите; индекс на цените на производител в промишлеността; новоотпуснати кредити за фирми и домакинства; глобален PMI.

на изменението на запасите¹⁰, продължаващото нарастване на вътрешното търсене с темп, сходен с този от предходната година, както и преминаването на износа на стоки и услуги от спад през 2023 г. към растеж през 2024 г.¹¹ Разходите за крайно потребление на домакинствата се предвижда да продължат да нарастват, но със забавящ се темп, подкрепени от растеж на доходите от труд в реално изражение, нарастване на заетостта и от продължаващо увеличаване на социалните трансфери към домакинствата от страна на правителството. Други фактори, които ще допринасят за реалния растеж на разходите на домакинствата, са запазващата се висока кредитна активност и повишеното потребителско доверие. Очакваме реалният растеж на инвестициите в основен капитал да се забави през 2024 г. поради прогнозирания спад на публичните инвестиции¹², за който допринася приключването през 2023 г. на изпълнението на проекти с финансиране от ЕС по програмния период 2014–2020 г. и все още началната фаза на

¹⁰ Понижаването на икономическата несигурност в резултат от войната в Украйна, съчетано с понижени на цените на основни неенергийни суровини и по-голямото функциониране на глобалните вериги на доставки, беше причина през 2023 г. да се наблюдава тенденция към понижено натрупване на запаси (спад със 76.0% на новонатрупаните запаси през 2023 г. спрямо растеж с 297.6% през 2021 г. и 28.9% през 2022 г.). Въпреки че в макроикономическата прогноза се предвижда размерът на натрупваните нови запаси да продължи да намалява през 2024 г., най-вече през първата половина на годината, отрицателният принос на този компонент за растежа на реалния БВП ще бъде значително по-малък в сравнение с 2023 г. За периода 2025–2026 г. е направено техническо допускане, че приносът на запасите за динамиката на икономическата активност ще бъде неутрален.

¹¹ Преминаването от спад към растеж на износа на стоки се очаква в резултат най-вече на изчерпването на негативните ефекти от проявлението на специфични за България фактори с еднократен характер, които ограничаваха износа на стоки през 2023 г. В прогнозата е направено техническо допускане за нулево въздействие върху производствената дейност, обемите и цените на износа и вноса на петролни продукти, произтичащо от решението на българския парламент да забрани износа на петролни продукти с руски произход от 1 януари 2024 г. и вноса и преработката на руски суров петрол от 1 март 2024 г.

¹² НСИ не предоставя официални данни за разбивката на общите инвестиции в икономиката на частни и публични инвестиции. Серията за частните инвестиции се конструира от БНБ като разлика между общите инвестиции и оценения размер на публичните инвестиции на начислена основа в реално изражение. Оценката за публичните инвестиции за 2023 г. се основава на данните от тримесечните нефинансови сметки на сектор „държавно управление“, публикувани от НСИ, докато за първото тримесечие на 2024 г. е използвана информация от Консолидираната фискална програма (КФП).

програмния период 2021–2027 г., характеризираща се с нисък темп на усвояване на средства. Същевременно се очаква частните инвестиции да отбележат растеж в реално изражение през 2024 г. след спад през предходната година, подкрепени от прогнозираното увеличение на крайното търсене на български стоки и услуги, достигнатото високо равнище на натоварване на производствените мощности в някои подсектори на промишлеността и прогнозирания растеж на кредита за частния сектор. Сходна динамика се очаква и при правителственото потребление в реално изражение¹³, което също е прогнозирано да премине от спад през 2023 г. към нарастване през 2024 г. За растежа на правителственото потребление през 2024 г. се предвижда да допринасят по-високите разходи за заплати на сектор „държавно управление“, заложи в прогнозата в съответствие с информацията от Конвергентната програма на Република България за периода 2024–2027 г., както и направеното от БНБ допускане за растеж на разходите за междинно потребление на правителството през 2024 г.¹⁴ Очакваме приносът на нетния износ за икономическата активност през 2024 г. да е слабо отрицателен вследствие на прогнозиран по-висок растеж на вноса спрямо този на износа на стоки и услуги. Растежът на износа ще се определя от заложеното в техническите допускания ускорено нарастване на външното търсене на български стоки и от изчерпването на негативното влияние на специфични за България фактори с еднократен характер, които ограничаваха износа на стоки през 2023 г. Нарастването на вноса ще се определя от прогнозирания растеж на съответните компоненти на крайното търсене и оценките на БНБ за тяхното вносно съдържание, като с най-голямо значение за промяната на динамиката на вноса спрямо отчетения спад през 2023 г. ще бъде сви-

¹³ Към момента на изготвяне на прогнозата не е налична разбивка за компонентите на правителственото потребление за първото тримесечие на 2024 г. В макроикономическата прогноза е използвано допускане за отделните компоненти въз основа на информацията от КФП.

¹⁴ Растежът на заплатите в публичния сектор намира частично отражение и в прогнозата за годишния растеж на дефлатора на правителственото потребление, поради което по-високите възнаграждения допринасят в ограничена степен за изменението на правителственото потребление в реално изражение през 2024 г.

ването на отрицателния принос на запасите, които се характеризират с високо вносно съдържание.

През 2025 г. прогнозираме растежът на реалния БВП да се ускори до 3.2%, след което да се забави до 2.9% през 2026 г. За тази динамика на икономическата активност влияние ще оказва профилът на инвестициите в основен капитал и свързаният с тях внос на стоки и услуги, като се предвижда през 2025 г. инвестициите да бъдат подкрепени от изпълнението на проекти, финансирани със средства от ЕС, включително и по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ)¹⁵. В допълнение, през периода 2025–2026 г. очакваме растежът на правителственото потребление в реално изражение да се запази, макар и с тенденция към забавяне на темпа. В прогнозата за динамиката на правителственото потребление е отчетена информацията за заложените разходи за междинно потребление и за заплати в Конвергентната програма на Република България за периода 2024–2027 г. През 2025 г. и 2026 г. очакваме частното потребление да нараства с темпове, сходни с тези от 2024 г., като този компонент на БВП ще продължи да има най-голям положителен принос за повишаването на икономическата активност. Условията на пазара на труда имат водеща роля за прогнозираната динамика на частното потребление, тъй като очакваното задълбочаване на недостига на работна ръка за фирмите при нарастваща икономическа активност ще продължи да оказва натиск за нарастване на доходите от труд с темп, който е по-висок от този на производителността на труда и на инфлацията. Въпреки допусканията за подобряване на външното търсене, през периода 2025–2026 г. очакваме отрицателният принос на нетния износ да се увеличи поради засилване на вноса на стоки и услуги в съответствие с растежа на инвестициите в основен капитал и на крайните

¹⁵ Очакваното придобиване на нови бойни самолети за военновъздушните сили на Република България се предвижда да бъде друг фактор, който да подкрепи растежа на инвестиционната активност през 2025 г. В прогнозата придобиването им има неутрален принос за растежа на реалния БВП, тъй като разходите за тях са отчетени с еднакъв размер в инвестициите на правителството и във вноса на стоки.

потребителски разходи, които се характеризират с високо вносно съдържание.

Платежен баланс

Очакваме салдото по текущата сметка на платежния баланс да бъде отрицателно, като през 2024 г. дефицитът ще възлезе на 0.5% от БВП, след което плавно ще се увеличава до 1.1% от БВП през 2026 г. Динамиката на потоците по текущата сметка през прогнозния период ще се определя главно от нарастването на дефицита по търговския баланс поради очаквания по-висок растеж на вноса на стоки спрямо този на износа. Същевременно очакваме излишъкът по търговията с услуги да се стабилизира като процент от БВП през прогнозния период предвид пълното възстановяване на посещенията от чужденци в страната спрямо нивата отпреди пандемията от *COVID-19*. Прогнозираме дефицитът по статия „първичен доход, нето“ постепенно да се свие като процент от БВП спрямо 2023 г. в съответствие с очакваното понижаване на лихвените проценти в еврозоната през периода 2024–2026 г. През прогнозния период очакваме постепенно увеличаване на излишъка по капиталовата сметка като процент от БВП поради допусканото нарастване на входящите капиталови трансфери от ЕС, включително и по НПВУ.

Пазар на труда

През 2024 г. заетостта в страната се очаква да се повиши с 0.5%, което е в съответствие с повишаването на икономическата активност през този период. Въпреки прогнозирания растеж на реалния БВП през останалата част от прогнозния период се очаква броят на заетите лица да нарасне слабо – с 0.1% през 2025 г., и да се запази на сходно ниво през 2026 г. В резултат на протичащите неблагоприятни демографски процеси в страната, които водят до намаляване на работната сила. Същевременно коефициентът на безработица ще продължи постепенно да се понижава от 4.4% през 2024 г. до 3.6% през 2026 г., което ще отразява както повишаването на икономическата активност, така и намаляването на населението в трудоспособна възраст. Прогнозираме растежът на

реалната производителност на труда да достигне 1.5% през 2024 г., след което да се повиши до 3.2% през 2025 г. и 2.9% през 2026 г. в съответствие с по-силния темп на нарастване на БВП при все по-ограничено предлагане на труд в страната. Въпреки забавянето на инфлацията при потребителските цени, растежът на компенсацията на един нает в номинално изражение се очаква да остане висок и да възлезе на 10.2% през 2024 г. Факторите, които ще подкрепят нарастването на заплатите през този период, включват повишението на икономическата активност, увеличението на минималната работна заплата с 19.6% от началото на годината, нарастването на възнаграванията в публичния сектор и продължаващата тенденция към увеличаване на дела на фирмите, отчитащи недостига на работна ръка като фактор, ограничаващ тяхната дейност. В резултат на затегнатите условия на пазара на труда и нарастващия недостиг на работна ръка очакваме темпът на растеж на компенсацията на един нает да остане по-висок спрямо прогнозираното повишение на производителността на труда и потребителските цени и да възлезе на около 7.5% през 2025 г. и 2026 г. Това развитие ще подкрепя растежа на реалния разполагаем доход на домакинствата и съответно на частното потребление през целия прогнозен период. Същевременно по-високите заплати ще доведат и до повишение на разходите за труд на единица продукция. Според прогнозата растежът на номиналните разходи за труд на единица продукция през 2024 г. ще възлезе на 8.5%. През 2025 г. този растеж се очаква да се забави до 4.2%, а през 2026 г. да възлезе на 4.4%, като тази динамика е в съответствие с очакванията за изменението на компенсацията на един нает.

Паричен сектор

Цикълът на затягане на паричната политика на ЕЦБ от 2022 г. до 2024 г., както и повишаването на ставката на задължителните минимални резерви на банките до 12%, предприето от БНБ през 2023 г., имат ограничен ефект върху лихвените проценти по депозити и кредити в сектора на домакинствата в условията на запазващ

се висок приток на привлечени средства, висока ликвидност и силна конкуренция в банковия сектор в България. При отчитане на пазарните очаквания за динамиката на основните лихвени проценти на ЕЦБ и допускането за запазване на условията в банковия сектор в страната, прогнозираме слабо повишаване на лихвените проценти по новодоговорени срочни депозити, което да продължи главно до края на 2024 г. и да бъде по-ограничено от прогнозираното в предходната прогноза на БНБ от март. През 2025 г. и 2026 г. очакваме лихвените проценти по новодоговорени срочни депозити да се задържат близо до нивата, достигнати в края на 2024 г. Според прогнозата лихвените проценти по нови кредити за домакинствата ще следват слаба възходяща тенденция през прогнозния период, докато лихвените проценти по новоотпуснати фирмени кредити се очаква да се понижават от края на 2024 г. до края на 2026 г., като следват динамиката на краткосрочните лихвени проценти на паричния пазар в еврозоната.

Годишният растеж на депозитите на неправителствения сектор се очаква да остане висок в условията на запазващите се предпочитания на домакинствата за спестяване под формата на банкови депозити, но да се забави до 8.4% в края на 2024 г. и допълнително до 7.6% и 7.5% в края на 2025 г. и 2026 г. в съответствие с прогнозираното забавяне на растежа на заплатите. Очакваме годишният растеж на кредита за неправителствения сектор да се забави до 11.0% в края на 2024 г. и допълнително до 8.5% и 7.9% съответно през 2025 г. и 2026 г., като прогнозата отчита очакваното понижаване на инфлацията, забавянето на растежа на частното потребление и очаквания по-нисък растеж на цените на жилищата.

Инфлация

Прогнозираната динамика на инфлацията през периода 2024–2026 г. зависи в голяма степен от заложените технически допускания за международните цени на основните енергийни и селскостопански суровини, прогнозираните степен и скорост за тяхното пренасяне върху крайните потребителски цени на услугите и храните, както и от

ефектите от предприетите дискреционни фискални мерки. При изготвянето на прогнозата е използвана наличната към 26 юни 2024 г. информация за следните правителствени мерки: повишения на акцизната ставка на тютюневите изделия съгласно Закона за акцизите и данъчните складове за периода 2024–2025 г.¹⁶; преустановяване на срока на действие на намалените данъчни ставки за доставка на хляб и брашно и на ресторантьорски и кетъринг услуги в размер съответно на 0% и 9% ДДС и възстановяване на стандартната ставка на ДДС от 20%, считано от 1 януари 2025 г.¹⁷

Прогнозата за годишната инфлация е тя да се забави до 2.2% в края на 2024 г., а средногодишната инфлация да възлезе на 2.5% през 2024 г. В краткосрочен план очакваме забавянето на инфлацията да се определя главно от формирания се базов ефект от високите темпове на нарастване на цените през 2023 г. предимно в групите на услугите и на хранителните продукти. Друг фактор, който ще допринесе за забавянето на общата инфлация, е прогнозираното поевтиняване на енергийните продукти в резултат на заложените в прогнозата технически допускания за понижаване на цената на петрола на международните пазари. В съответствие с прогнозираното силно потребителско търсене и нарастване на разходите за труд на единица продукция очакваме цените на хранителните продукти да не следват в пълна степен динамиката на международните цени на суровините и да се пренасят със забавяне върху цените на услугите, което ще доведе до ускоряване на инфлацията при храните и услугите към края на 2024 г. В резултат на това групата на хранителните продукти се очаква да има най-висок положителен принос за общата инфлация в края на 2024 г., следвана от

¹⁶ Акцизният календар бе приет със [Закона за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс](#) (обн., ДВ, бр. 106 от 16 декември 2022 г.).

¹⁷ Периодът на действие на намалените ставки на ДДС за доставка на хляб и брашно (обн., ДВ, бр. 42 от 14 май 2024 г.) и доставка на ресторантьорски и кетъринг услуги (обн., ДВ, бр. 106 от 22 декември 2023 г.) беше удължен до 31 декември 2024 г. В [Закона за данък върху добавената стойност](#). В прогнозата е направено допускане, че при възстановяване на стандартната ставка на ДДС ефектът от повишението ще бъде напълно пренесен върху крайните потребителски цени в съответните подгрупи.

услугите. Групата на стоките и услугите с административно определяни цени и тютюневите изделия също се очаква да има сравнително висок положителен принос за инфлацията в края на 2024 г. поради заложените в прогнозата повишения на цените на електроенергията¹⁸, услугите за водоснабдяване и канализация на някои дружества и на акцизните ставки на тютюневите изделия в съответствие с приетия акцизен календар. Въпреки това положителният принос на административно определяните цени в края на 2024 г. се очаква да е значително по-нисък спрямо края на 2023 г. поради пониженията на цените на някои лекарствени продукти¹⁹ и заложеното поевтиняване на топлоенергията²⁰ за домакинствата.

Прогнозираме темпът на нарастване на потребителските цени да се ускори до 2.8% в края на 2025 г. и да възлезе на 2.6% в края на 2026 г., като очакваме средногодишната инфлация да бъде близо до тези стойности и да възлезе на 2.7%. Прогнозата за инфлацията отразява както използваните технически допускания за динамиката на цените на хранителните и енергийните суровини на международните пазари, така и очакванията за вътрешните за страната проинфлационни фактори по линия на пазара на труда и нарастването на разходите за труд на фирмите. Най-висок положителен принос за общата инфлация в средносрочен период се очаква да имат базисните компоненти и храните в съответствие с прогнозирания запаз-

¹⁸ [Предложението за цената на електрическата енергия](#) за новия регулаторен период беше публикувано от КЕВР на 13 юни 2024 г. и се очаква да бъде утвърдено на 30 юни 2024 г. В прогнозата е заложено повишение на цените с 1.39% средно за страната, което се очаква да влезе в сила от 1 юли 2024 г.

¹⁹ На 7 март 2024 г. Надзорният съвет на НЗОК [прие](#) промяна на нивото на заплащане за определени лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък (ПЛС). Решението беше одобрено на 21 март 2024 г. от Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и влезе в сила на 1 април 2024 г., като пълният списък на лекарствата и нивата на доплащане за различните разновидности от страна на НЗОК [бяха публикувани](#) от Министерството на финансите.

²⁰ [Предложението за цената на топлинната енергия](#) за новия регулаторен период беше публикувано от КЕВР на 13 юни 2024 г. и се очаква да бъде утвърдено на 30 юни 2024 г. В прогнозата е заложено понижението на цените в размер на 8.44% средно за страната, което се очаква да влезе в сила от 1 юли 2024 г. В прогнозата е направено допускането, че по-значителната част от понижението на цената ще бъде отчетено през ноември 2024 г. с началото на отоплителния сезон.

ващ се натиск върху разходите на фирмите, произтичащ от нарастващите разходи за труд на единица продукция и ниската склонност за пренасяне на пониженията на международните цени на енергийните суровини върху крайните потребителски цени в страната в условията на силно потребителско търсене. За периода 2025–2026 г. е направено допускане, че административно определяните цени ще се повишават в съответствие с прогнозираната динамика на разходите за труд на фирмите, като изключение от този подход е направено за регулираните цени на централното газоснабдяване²¹, тютюневите изделия, както и за услугите за доставка на вода и канализационни услуги²². Така полученият темп на нарастване на административно определяните цени е повишен допълнително на експертен принцип с цел включване на средната прогнозна грешка, наблюдавана в исторически план при инфлацията в групата²³.

²¹ В прогнозата е направено техническо допускане, че цената на централното газоснабдяване ще следва динамиката на цената на природния газ на международните пазари.

²² Считано от 1 януари 2024 г., в прогнозата са заложили увеличения на цените на ВиК услугите, одобрени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) от 22 декември 2023 г. за изменения на приетите с бизнес плановете цени на услуги на 26 ВиК дружества в страната. За „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД, гр. София, е направено изключение и допускане, че одобреното повишение на цените на услугите ще влезе в сила през третото тримесечие на 2024 г. Заложено е за 2025 г. поскъпване на ВиК услугите е в съответствие с прогнозираните в бизнес плановете за развитието на дружествата цени за доставка на вода и канализационни услуги за битови потребители.

²³ Виж акцент „Оценка на размера и факторите за прогнозната грешка за инфлацията в периода след пандемията от COVID-19“ *Макроикономическа прогноза, юни 2023 г.*

РЕВИЗИИ В ПРОГНОЗАТА

В сравнение с [макроикономическата прогноза от март 2024 г.](#) текущите очаквания са за малко по-нисък растеж на реалния БВП през периода 2024–2025 г. и за по-висок растеж през 2026 г. Основните фактори за ревизията в прогнозата за БВП и основните му компоненти са свързани с постъпилите допълнителни отчетни данни за икономическата активност през първото тримесечие на 2024 г. и през периода април – май 2024 г., с отчитането на информацията от публикуваната Конвергентна програма на Република България за периода 2024–2027 г., както и с промените в техническите допускания за външната среда.

За 2024 г. растежът на реалния БВП е понижен с 0.1 процентни пункта, което се определя от прогнозирания по-нисък положителен принос на вътрешното търсене спрямо прогнозата от март 2024 г., както и от прогнозирания отрицателен принос на запасите спрямо неутрален принос в предишната прогноза. Тези ревизии са само частично компенсирани от очаквания

по-слабо отрицателен принос на нетния износ на стоки и услуги. По отношение на компонентите на вътрешното търсене са извършени ревизии в посока по-нисък растеж на инвестициите в основен капитал, но при по-висок растеж на частното потребление спрямо прогнозата от март 2024 г. Тези промени са повлияни най-вече от постъпилите нови отчетни данни за икономическото развитие в страната. Ревизията на приноса на нетния износ за изменението на БВП през 2024 г. се определя от по-нисък растеж на вноса на стоки и услуги в резултат на слабите отчетни данни за първото тримесечие на 2024 г., както и от ревизията в компонентите на вътрешното търсене и изменението на запасите в икономиката, отчитайки оценките на БНБ за тяхното вносно съдържание. Същевременно ефектът от прогнозирания по-слаб растеж на вноса частично се компенсира от очаквания през 2024 г. по-нисък растеж на износа на стоки и услуги спрямо

Ревизии в прогнозата за БВП и за инфлацията (прогноза от юни 2024 г. спрямо март 2024 г.)

Годишен темп на изменение, %	Прогноза от юни 2024 г.				Прогноза от март 2024 г.				Ревизия (процентни пунктове)			
	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
БВП по постоянни цени	1.8	2.1	3.2	2.9	1.8	2.2	3.3	2.6	0.0	-0.1	-0.1	0.3
Частно потребление	5.4	4.0	4.0	3.9	5.4	3.6	4.0	3.9	0.0	0.4	0.0	0.0
Правителствено потребление	-0.4	2.9	2.5	2.4	-0.4	2.9	2.7	2.4	0.0	0.0	-0.2	0.0
Брутно образуване на основен капитал	3.3	0.5	8.5	3.5	3.3	2.9	8.6	3.0	0.0	-2.4	-0.1	0.5
Износ на стоки и услуги	-1.9	2.3	3.7	3.6	-1.9	2.9	3.6	3.6	0.0	-0.6	0.1	0.0
Внос на стоки и услуги	-6.3	2.7	5.6	4.5	-6.3	4.5	5.2	4.6	0.0	-1.8	0.4	-0.1
ХИПЦ в края на периода	5.0	2.2	2.8	2.6	5.0	2.3	2.7	2.7	0.0	-0.1	0.1	-0.1
Базисна инфлация	5.3	2.3	3.3	2.9	5.3	3.3	3.2	3.1	0.0	-1.0	0.1	-0.2
Енергийни продукти	-0.6	-2.5	-1.0	-0.9	-0.6	-2.2	-1.0	-0.9	0.0	-0.3	0.0	0.0
Храни	6.0	3.2	3.4	3.3	6.0	3.1	3.3	3.4	0.0	0.1	0.1	-0.1
Стоки и услуги с административно определяни цени и тютюневи изделия	5.4	2.4	2.2	2.1	5.4	0.8	2.2	2.1	0.0	1.6	0.0	0.0

Източник: БНБ.

този в предходната макроикономическа прогноза.

Ревизията в посока по-нисък растеж на реалния БВП през 2025 г. е с 0.1 процентни пункта и се дължи на прогнозираното по-слабо нарастване на инвестициите в основен капитал и на засилването на вноса на услуги. За ревизията при инвестициите в основен капитал допринася публичният сектор в резултат главно на заложения в прогнозата по-нисък номинален размер на средствата от ЕС, които се очаква да бъдат усвоени по НПВУ поради наблюдаваното до момента забавяне в неговото изпълнение. Допълнителен фактор, който оказва влияние за по-ниския прогнозиран растеж на инвестициите на сектор „гържавно управление“ в реално изражение през 2025 г., е очакваният по-висок растеж на цените на стоките с инвестиционно предназначение.

Растежът на икономическата активност през 2026 г. е ревизиран положително с 0.3 процентни пункта спрямо макроикономическата прогноза от март 2024 г. За тази ревизия допринася най-вече промяната в допусканията на БНБ за изпълнението на правителствените инвестиции по НПВУ. Въпреки че заложеният номинален размер на тези инвестиции е по-малък за всяка една година от прогнозния период, понижението е по-силно изразено през 2025 г., което води до базов ефект и по-висок номинален темп на нарастване на правителствените инвестиции през 2026 г. спрямо предишната макроикономическа прогноза.

Прогнозата за инфлацията е ревизирана слабо в посока по-нисък растеж на потребителските цени в края на 2024 г. (с -0.1 процентни пункта). По подкомпоненти на ХИПЦ са извършени по-значителни ревизии, които до голяма степен се компенсират. Съществена ревизия в посока по-висок темп на нарастване на потребителските цени (с 1.6 процентни пункта) е направена в групата на стоките и услугите с административно определяни цени и тютюневите изделия, което отразява постъпилите нови отчетни данни, както и нова информация относно цените на услугите за доставка на топлинна и електрическа енергия за новия регулаторен период. Същевременно базисната инфлация

е ревизирана в посока по-нисък растеж на цените в края на 2024 г. (с -1.0 процентен пункт) вследствие на по-бързо от очакваното забавяне на инфлацията в подгрупата на услугите според постъпилите отчетни данни до май 2024 г. При енергийните продукти е извършена слаба ревизия в посока по-голямо понижаване на цените (с -0.3 процентни пункта) в резултат на постъпилите нови отчетни данни до май 2024 г. Ревизията в прогнозата за инфлацията в групата на хранителните продукти (с 0.1 процентни пункта в края на 2024 г.) се дължи главно на промяната в допусканията за международните цени на храните и оценката за скоростта на тяхното пренасяне върху крайните потребителски цени в страната. Средногодишната инфлация през 2024 г. също е ревизирана в посока по-нисък растеж на цените (от 3.0% на 2.5%), което отразява ревизиите в посока по-слабо нарастване на цените в групите на услугите и на храните вследствие на постъпили отчетни данни, докато инфлацията при административно определяните цени е ревизирана във възходяща посока. Прогнозата за инфлацията в края на 2025 г. и в края на 2026 г. е ревизирана слабо – съответно в посока по-висок (с 0.1 процентни пункта) и по-нисък растеж (с -0.1 процентни пункта) на цените, което се дължи предимно на промяна в оценките за степента и скоростта на пренасяне на нарастването на заплатите и международните цени на основни селскостопански суровини върху потребителските цени на услугите и храните.

РИСКОВЕ ПРЕД РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПРОГНОЗАТА

Базисният сценарий на прогнозата се характеризира с висока несигурност по отношение на процесите във външната среда поради продължаващите военни конфликти и значителното геополитическо напрежение в международен план. При отчитане на заложените в базисния сценарий допускания оценяваме рисковете пред прогнозата за растежа на реалния БВП като балансиран за 2024 г., докато за 2025 г. и 2026 г. преобладават рисковете за реализиране на по-нисък растеж на реалния БВП на България.

Рисковете за реализиране на по-ниска икономическа активност произтичат както от глобалната, така и от вътрешната макроикономическа среда. По отношение на международната среда тези рискове са свързани най-вече с вероятността за по-слабо външно търсене на български стоки и услуги при допълнително повишаване на икономическата несигурност в международен план, както и с реализирането на по-високи от заложените в прогнозата международни цени на суровините. Основен вътрешен за България риск пред реализирането на прогнозата за икономическата активност произтича от възможността за по-бавно от заложеното изпълнение на инвестиционни проекти, финансирани както с национални средства, така и със средства от ЕС. Рисковете за реализиране на по-висок растеж на реалния БВП в България са свързани предимно с вероятността за по-голямо от прогнозираното нарастване на частното потребление при по-силна от заложената в прогнозата склонност на домакинствата към потребление и при реализиране на по-висок от очаквания растеж на кредита.

Несигурността по отношение на прогнозата за даден показател може да бъде илюстрирана графично чрез ветрилообразна графика. Лентите на графиката, оцветени с определен цвят, задават интервал, в който с определена вероятност се очаква да попадне реализацията на прогнозираната

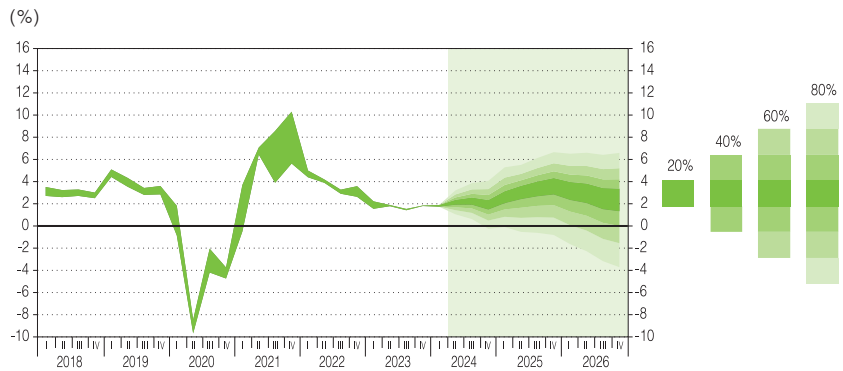
величина²⁴ (за повече подробности виж бележките към графиките). Обичайно всеки такъв интервал се разширява с увеличаване на прогнозния период, което отразява нарастващата несигурност по отношение на по-далечното бъдеще. Средната лента на графиката, отбелязана с най-тъмен цвят, включва базисния сценарий за годишното изменение на реалния БВП, като според построеното разпределение вероятността действителната величина да попадне в тази лента е 20% за всяко от тримесечията. Според илюстрираното вероятно разпределение за 2024 г. с 60% вероятност годишният темп на изменение на реалния БВП се очаква да е в интервала от 1.2% до 2.9%.

Рисковете пред реализирането на прогнозата за инфлацията през целия прогнозен период се оценяват като ориентирани към по-голямо нарастване на потребителските цени спрямо базисния сценарий. Тези рискове са свързани с динамиката на заложените в прогнозата външни допускания за цените на основни енергийни и селскостопански суровини на международните пазари. Предпоставка за реализиране на по-висока от прогнозираната инфлация е

²⁴ Ветрилообразната графика е конструирана въз основа на така нареченото асиметрично експоненциално разпределение. За представянето на преценката на екипа, изготвящ прогнозата, относно несигурността на прогнозните стойности е необходимо да се направи оценка съответно на общата несигурност за прогнозата (чрез определяне на дисперсията σ на разпределението) и на така наречения баланс на рисковете (чрез определяне на параметъра за асиметрия ν на разпределението), който показва в каква посока се счита за по-вероятно реализираната стойност да се отклони от прогнозната. Балансът на рисковете се определя субективно от изготвящите прогнозата въз основа на възможни промени в структурата на икономиката, неточности в наличната информация към момента на изготвяне на прогнозата, несъвършенства в използваните методи за прогнозиране, предстоящи решения по икономическата политика и други. За определянето на общата несигурност за прогнозата се използват исторически данни за средния размер на допуснатата прогнозна грешка от експертите на БНБ при изготвяне на преходни прогнози. За повече информация относно изготвянето на ветрилообразната графика виж акцент „Измерване и представяне на несигурността при прогнозирането на икономически показатели“, *Икономически преглед*, 2012, бр. 1.

евентуалното по-бавно и ограничено пренасяне на заложените в прогнозата понижения на международните цени на енергийните суровини върху крайните потребителски цени в условия на силно потребителско търсене и значителното нарастване на разходите за труд на фирмите. В допълнение, по-често и по-голямо индексирание на заплати и социални плащания би довело до по-висок растеж на частното потребление, което ще предизвика проинфлационен ефект, най-вече в групата на услугите. В средносрочен план съществува риск от реализирането на по-висока инфлация в групата на стоките и услугите с административно определяни цени, които произтича от вероятността за отпадане на част от приетите понижения на цените на някои лекарствени продукти, както и за по-големи от заложените увеличения на регулираните цени на ВиК услугите, природния газ, електроенергията и топлоенергията за битови потребители. Ветрилообразната графика за инфлацията показва, че с 60% вероятност годишната инфлация при потребителските цени в края на 2024 г. ще бъде в интервала от 0.5% до 4.3%.

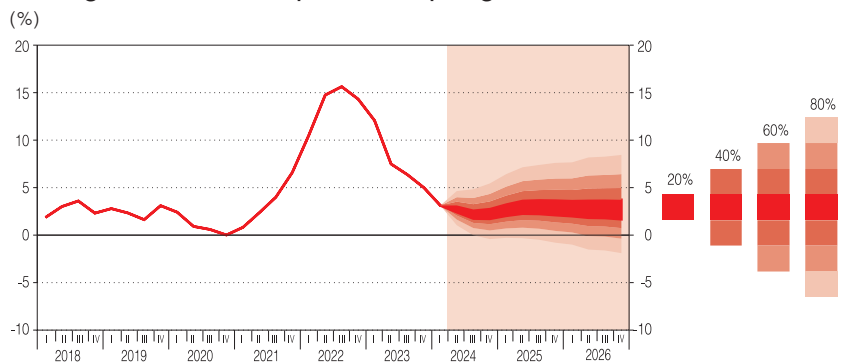
Ветрилообразна графика за очаквания годишен темп на изменение на реалния БВП

Забележки: На графиката е показана историческата серия и прогнозата за годишния растеж на реалния БВП по сезонно неизгладени данни. Ветрилообразната графика представя експертните възгледи на изготвилите прогнозата за несигурността по отношение на прогнозираната величина на база вероятностно разпределение. В отчетния период са показани ревизиите на оценките за растежа на БВП, като по-скорошните отчетни периоди са ревизирани по-малък брой пъти и съответно ивицата се стеснява. Средната лента на графиката за прогнозния хоризонт, отбелязана с най-тъмен цвят, включва централната прогноза, а според построеното разпределение вероятността действителната величина да попадне в тази лента е 20% за всяко от тримесечията. Ако към средната лента се прибавят съседните ленти от двете ѝ страни (в еднакъв по-светъл цвят), то общо се покриват 40% от вероятностната маса. Така с добавянето на всяка двойка ленти в еднакъв цвят вероятността стойността да попадне там се увеличава с по 20 процентни пункта, докато се стигне до 80%. Вероятността реализираната стойност да не попадне в оцветената част от графиката според избраното разпределение е 20%.

Източник: БНБ.

Ветрилообразна графика за очакваната инфлация на годишна база в края на периода

Забележки: Ветрилообразната графика представя експертните възгледи на изготвилите прогнозата за несигурността по отношение на прогнозираната величина на база вероятностно разпределение. Средната лента на графиката, отбелязана с най-тъмен цвят, включва централната прогноза, а според построеното разпределение вероятността действителната величина да попадне в тази лента е 20% за всяко от тримесечията. Ако към средната лента се прибавят съседните ленти от двете ѝ страни (в еднакъв по-светъл цвят), то общо се покриват 40% от вероятностната маса. Така с добавянето на всяка двойка ленти в еднакъв цвят вероятността стойността да попадне там се увеличава с по 20 процентни пункта, докато се стигне до 80%. Вероятността реализираната стойност да не попадне в оцветената част от графиката според избраното разпределение е 20%.

Източник: БНБ.

Прогноза за основните макроикономически показатели за периода 2024–2026 г.

(%)

	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
Годишен темп на изменение				
БВП по постоянни цени	1.8	2.1	3.2	2.9
Частно потребление	5.4	4.0	4.0	3.9
Правителствено потребление	-0.4	2.9	2.5	2.4
Брутно образуване на основен капитал	3.3	0.5	8.5	3.5
Износ на стоки и услуги	-1.9	2.3	3.7	3.6
Внос на стоки и услуги	-6.3	2.7	5.6	4.5
ХИПЦ в края на периода				
Базисна инфлация	5.0	2.2	2.8	2.6
Енергийни продукти	5.3	2.3	3.3	2.9
Храни	-0.6	-2.5	-1.0	-0.9
Стоки и услуги с административно определени цени и тютюневи изделия	6.0	3.2	3.4	3.3
	5.4	2.4	2.2	2.1
Заетост				
Разходи за труд на единица продукция	1.0	0.5	0.1	0.0
Производителност на труда	12.3	8.5	4.2	4.4
Равнище на безработица (дял от работната сила, %)	0.9	1.5	3.2	2.9
	4.4	4.4	3.9	3.6
Вземания от неправителствения сектор				
Вземания от предприятия ¹	12.2	11.0	8.5	7.9
Вземания от домакинства	7.6	7.1	5.3	5.5
Депозити на неправителствения сектор	15.9	15.3	12.4	10.6
	9.5	8.4	7.6	7.5
Процент от БВП				
Текуща сметка на платежния баланс	-0.3	-0.5	-0.8	-1.1
Търговски баланс	-3.9	-4.8	-5.4	-5.7
Услуги, нето	7.1	7.6	7.6	7.7
Първичен доход, нето	-5.0	-4.6	-4.3	-4.2
Вторичен доход, нето	1.5	1.3	1.4	1.1
Годишен темп на изменение				
Външни допускания				
Външно търсене				
Средногодишна цена на петрол тип „Брент“ (в долари)	0.6	1.6	3.5	3.5
Средногодишна цена на неенергийни продукти (в долари) ²	-17.2	-0.4	-6.2	-4.1
Цена на петрол тип „Брент“ в края на периода (в долари)	-5.0	4.1	3.8	3.2
Цена на неенергийни продукти в края на периода (в долари)	-4.9	-5.0	-5.0	-3.7
	1.3	6.9	3.4	3.1

¹ Данните се отнасят за нефинансовите предприятия.

² Цените на неенергийните продукти са претеглени спрямо структурата на българския внос на стоки.

Източник: БНБ.

ISSN 2738-7658 (онлайн)

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА
НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ,
РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ